

gradus, designat dumtaxat ordinem succedendi, qui non subvertitur, imo servatur per representationem, quia filius illius vigore minime constituit novum gradum remotiorem, sed antiquum coæqualem gradum Paternum representat, illum sub*9* ingrediendo, ut in terminis probat Rot. in Romana. seu Arimin. fideicom. 24. Martii 1710. §. Nec prædictis cor. bo. me. Kaunit, in Balneoregian. fideicom. 6. Feb. 1708. §. Contrariis, & §. seqq. cor. Eminent. D. Card. Scotto, ubi demandata fuerat successionis filiorum, nepotum & pronepotum de gradu in gradum.

Cessante desuper quacumque occasione dubitandi, quia præfata verba ita tamen ut proximior in gradu ei, cui, vel illis, quibus succedetur debeat præferri minus proximo, aut remotiori, possunt commode, & opportuno referri ad præscribendam proximitatem relativè ad gravatum, cui immediate succedendum foret, non autem relativè ad gravantem, quæ regula quamvis juxta communem opinionem certa sit, ad tradita per Rot. in Rom. seu Arimin. fideicom. 3. Julii 1713. §. Ratio cor. Eminentiss. D. Card. Scotto, satis tamen est eam potuisse quoquo modo reddi dubiam, vel saltem superioris declarationis capacem, de tempore conditi controversi testamenti, nempe de anno 1591, unde cùm dd. verba per Testatorem exprimi potuerint ad majorem explicationem præfatae regulæ, id exuberare videbatur, ne interpretationi deberent ad inducendum diuiri effectum excludendi representationem in fideicommissis ascensionalibus semper admittendam, ut benè firmavit *11* Rot. in Æsina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Etenim cor. R. P. D. meo Falconerio.

Quæ profectò intelligentia, eo semper magis congrua, & Testatoris voluntati consentanea deprehendebatur, in spe forma verborum, cum qua idem Testator foeminarum substitutionem concepit ibi, quibus masculis deficientibus succedant feminæ legitimæ, & naturales descendentes à se Testatore, vel à dd. suis filiis masculis; Eo enim ipso quod Testator alternativè vocaverat foeminas; vel a se, vel à suis filiis masculis descendentes, dubiam & ambiguam reliquissimam videbatur regulam servandam in distinctione proximitatis earundem foeminarum, vel relativè ad ultimum gravatum, vel ad ipsum Testatorem gravantem; Potuissent enim concurrere eodem tempore foemina ab ipso immediate descendentes, cum foeminis descendantibus ab ejus filiis hereditibus institutis; Ideoque rite congruebat, ut ad amputandam quamcumque dubietatem, Testator subnecteret illam declarationem quod proximior in gradu, ei, cui, vel illis, quibus succedetur, debeat præferri minus proximo, aut remotiori; in quibus proinde terminis constituto de evidenti congruentia; & quasi necessitate adjiciendi declarationem, eo minus ulla subesse videbatur ratio protrahendi prædicta verba ad inducendum recessum à regula Juris admittente representationem, pro qua concurredit Juris dispositio, & æquitas, cùm ea potius sumenda sit interpretatio, per quam æquitas, & Jus commune servatur, ex animadversis in specie

12 per Decian. respons. 9. n. 38. & seqq. lib. 2. & respons. 55. n. 38. lib. 3. cùm alius per Rot. in d. Æsina fideicom. 14. Martii 1718. in fin. cor. R. P. D. meo Falconerio.

Et ita omisis reliquis minoris relevantiæ resolutum fuit Utraque &c.

E A D E M,

Eodem.

Ven. 3. Decemb. 1723.

A R G U M E N T U M I D E M.

S U M M A R I U M.

- 1 Repræsentatio tam in successionibus ab intestato, quam in fideicommissis locum habet.
- 2 Vocatio proximioris repræsentationem non excludit, & quare.
- 3 Repræsentatione remotior fit æqualis proximiori & num. 8.
- 4 Repræsentatio sicuti excluditur per clausulam, salva gradus prærogativa, ita per gradus prælationem à Testatore volitam excludi debet.
- 5 Contra, & quare.
- 6 Repræsentatio licet præserves gradum, non tamen gradus prærogativa servare potest.
- 7 Gradus prærogativa non dicitur considerata in vocatione proximioris, sed solummodo succendi.
- 8 Testator præsumit vocationem ordinare secundum legem potius, quam secundum naturam.
- 9 Maxime propter verba, succendant juxta juris communis dispositionem.
- 10 Distinctiones, ita tamen ut, nonnumquam exponuntur declarative, ut subjecta materiæ congruit.
- 11 Prælatio proximioris in gradu non repugnat representationi.
- 12 Maxime si potest referri ad declarationem proximitatis respectu gravati.
- 13 Repræsentatio nisi per expressa & aliò non referribilia verba censeri debet exclusa.
- 14 Repræsentatio tum magis locum habet quando concurrat æqualitas affectionis Testatoris erga omnes.

D E C I S I O X V I I .

A D novum, sedulunque examen revocatis hodie fundamentis Decisionis coram me editis sub die 2. Julii labentis anni, cùm ea undique subsistentia fuerint comperta, non dubitarunt DD. respondere pro persistentia in Decisionis.

Cùm enim Alfonsus Testator, deficientibus Marco Antonio, & Alexandro ejus filiis Masculis, illorumque descendantibus pariter Masculis, ut, succedant feminæ legitimæ, & naturales descendentes à se Testatore, vel à dictis suis Filiis Masculis iuxta Juris communis dispositionem æquis portionibus &c. Cùmque post obitum Josephi ultimi Masculi, superfites remanserint, tam Cæcilia ejus Soror, quam Clarix, Joannes Maffeus, & Ludovicus Filii Prudentiae alterius d. Josephi Sororis prædefunctæ, palam inde emerget purificatio Fideicommissi favore utriusque partis, in modum ut medietas Bonorum spectare debeat ad Ceciliam, altera vero ad Filios Prudentiae, qui consequi debent

Ad Castillum de Alimentis.

& bene observat Rot. decis. 437. num. 8. par. 19. § tom. 2. rec. in dicta Balneoregian. Fideicommissi 6. Februarii 1708. §. At diversimodè & §. Nec Majoris coram Eminentissimo D. Card. Scotto, & in fortioribus terminis Ordinis succedendi à Testatore præscripti verbis illis, che prima succedendo li Figli, e poi li Nepoti, e così si continui in infinito, quod non obstantibus dictis verbis, nepotes in vim repræsentationis succedere deberent unà cum Patrio resolutum fuit in dicta Æsina Fideicommissi 14. Martii 1718. §. Ejusdemque coram R. P. D. meo Falconerio.

Munime urgente replicatione, quod in præsenti hypothesi Testator non vocavit dumtaxat proximiores, quo casu capi posset intelligentia, quod intellexerit de proximioribus secundum legem, non verò de facto, & secundum naturam, sed expresse jussit, quod proximior in gradu debeat præferri remotiori, in quibus terminis, cùm Testator dederit prælationem gradui, dicitur voluisse servari ejus prærogativam, ut proinde quemadmodum si adjecta fuisset clausula, salva gradus prærogativa, non haberet locum repræsentatio, ut admittit decisio, quæ revidetur §. Authoritates, ita etiam perneceſe dicendum veniat, quod exclusa remaneat repræsentatio, quando Testator voluit prælationem gradus, quia prærogativa gradus & prælatio gradus unum, & idem prorsus significant ad Text. in Authen. defuncto C. ad Senat. consult. Tertullian. per Robles. de repræsent. lib. 3. cap. 10. sub n. 21. & n. 26.

Confuerunt namque DD. quod verba illa proximior in gradu &c. debeat præferri minus proximiori non possunt operari eumdem effectum, quem operatur Clausula salva gradus prærogativa; Hæc namque etenim repræsentationi adversatur quatenus ubi admittatur repræsentatio, non amplius salvatur gradus prærogativa; cùm repræsentatio licet præserves gradum, non tamen ejusdem gradus prærogativa servare potest, ut dictum fuit in Balneoregian. Fideicommissi 6. Februarii 1708. §. Contrariis, & 14. Januarii 1709. §. Et quidquid coram Eminentissimo D. Card. Scotto, in Interamnen. Immisionis §. Junii 1716. §. Et quamquam coram Eminentissimo D. Card. Althann. & 1. Aprilis 1718. §. Quæ in casu coram bo. meo Ansaldo.

Indeque evertebat subalternans oppositio, quod cùm Testator voluerit inter Foeminas substitutas prælationem respectivè ad proximioritatem graduum, admisso inter Confucessores Beneficio repræsentationis, induceretur concursus, qui quidem compatibiliter stare nequit cum repræsentatione. Quoniam cùm repræsentatio non corrumpat gradum, sed potius illum præserves, filii Prudentiae subingredendo in locum Matris prædefunctæ, constituuntur in eodem gradu cum Cæcilia Materteræ, quæ licet prior in gradu Jure sanguinis, dum non est etiam talis Jure Successoris, dici nequit potior in Fideicommisso, ideoque prælatio proximioris à Testatore ordinata, non adversatur repræsentationi, cùm semper censeatur volta juxta dispositionem Juris, & eo modo, & ordine, quo lex defert successionem ab intestato; in his autem terminis per coæqualem admissionem Nepotum cum Materteræ, non inducitur concursus remotioris cum proximiori, quia illi non succedunt uti Nepotes; nec constitunt novum gradum, sed repræsentando gradum Prudentiae Matris sunt æquè proximi Josepho defuncto, ut supra dictum est, Decisiones noviss. ad Castillum de Alim.

dicta Balneogien. fideicommissi 6. Februarii 1708.
6. §. Contraris cum seqq. coram Eminentissimo D. Card. Scotto, & animadversum fuit in præterita decisione §. Authoritates.

Quod si indubitanter procedit attenta simplici præsumptione Juris, quod Testator non voluerit regulare vocationem secundum naturam, & Jure sanguinis, sed secundum legem, & Jure successionalis, ut advertit Rot. in dicta Balneogien. fideicommissi 6. Februarii 1708. §. Nec majoris coram Eminentissimo D. Cardinali Scotto, eo securius, & citra quamcumque difficultatis aleam procedere vixit fuit in præfeti casu, in quo Testator foeminas in defectum masculorum vocatas, succedere voluit justa juris communis dispositionem aequis portionibus; Stante namque hac solemni, & explicita relatione, ad Juris communis dispositionem, redditur innegabilis voluntas Testatoris, undique conformis legali representationi, cuius ope filii subingrediuntur in locum eorum prædefunctæ Matris, ad tramites Juris communis, ut expendit decisio, quæ revidetur §. Tantum autem.

Frustraque vis, & efficacia dictæ expressæ relationis ad dispositionem Juris communis, declinari prætendebatur sub obtentu, quod ea coarctata, & limitata remaneret ex sequentibus verbis restrictivis, ita tamen ut proximior in gradu &c. debeat præferri minus proximo, aut remotiori: Ultra quod enim dictio ita tamen non semper stat restrictivè, & limitativè, sed aliquando juxta subjectam materiam intelligitur etiam delarativè, 8 ut dixit Rot. decis. 910. num. 2. coram Buratt. ibi que adden. litt. A. & dec. 911. num. 6, & 7. coram Seraphin. adhuc semper firmum remanet, quod prædicta verba secundum legem, & jure successionis accepta, non adverfantur, imo coherent dispositioni juris communis, ad quam Testator se referre voluit: Præfertum quia vis eorundem verborum commode, & opportunè referri potest ad amputandam controversiam, quam idem Testator proposuerat, & suspensam reliquerat in ordine ad dimensionem proximitatis faciendam relativè ad ultimum masculum, vel ad ipsum Testatorem, dum indefinite substitutæ fuerant foeminae descendentes vel à se Testatore, vel à dictis suis filiis masculis, quæ sanè indefinita substitutionis formula, valde dubiam reddebat rem, an in defectum masculorum à Testatore descendentium; succedere deberent foeminae descendentes ab ipso Testatore, vel potius ab ejus filiis, ideoque, ad dirimendam hanc controversiam, ritè congruebat, ut idem Testator subnecteret alia sequentia verba præscribentia proximitatem foeminae successoræ, dimetendam ab ultimo masculo, cui succedendum foret, ut advertebatur in præterita decis. §. Cessante cum seq.

Hac autem concurrente juridica declaratione, juxta quam commode interpretari valet dictorum sequentiam verborum adjectio, nulla suberat ratio cur eorum vis detorqueri deberet ad tollendum filiis Prudentiæ prædefunctæ beneficium subingressus legalis in gradum eorum matris ipsis competens de Jure, quia cum repræsentatio maximam habeat juris assistentiam, eidemque tam ratio naturalis, quam civilis cohæreat, ad illam exclusandam non admittuntur nisi verba expressa, & quamcumque aliam referibilitatem rejiciant, ut bene firmat Rot. in d. Aesina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Magnam quippe coram R. P. D. meo Falconerio.

Eoque proniùs, in hanc benigniorem, & æquitati consentaneam intelligentiam repræsentationis præservativam descenderunt DD. stante extensione fideicommissariæ dispositionis per Testatorem adjecta in ejus codicillis, etiam in gratiam filiorum, & descendenter ex eisdem foeminas, cum onere ipsis injuncto assumendi cognomen, & insignia Testatoris absque mixtura, ex qua circumstantia cum resulteret jus vocationis, quam ad hoc fideicommissum ex Testatoris providentia obtinat ex propria persona filii Prudentiæ prædefunctæ, hinc eo facilius indulgendum ipsis videbatur beneficium repræsentationis, quæ si prævidi posset etiam præcisivè à Jure propriæ eorum vocationis, nempe ex titulo legalis subingressus in locum, & gradum prædefunctæ Matris, indubitans est admittenda, concurrente quoque ipsorum vocatione ex proprio jure, & persona. Potissimum reflectendo, quod ex hujusmodi vocatione nominatum directa etiam ad filios foeminarum, cessat peculiaris causa prædilectionis erga ipsas foeminas, quinimmo inducitur cœqualis affectio Testatoris indiscriminatim effusa, tum in foeminas, quas in Testamento masculis substituit, tum in ipsarum foeminarum filios, & successores in infinitum, quos collectivè in Codicilis gravavit onore assumptionis cognominis, & armorum; Stante autem cœquali affectione Testatoris erga omnes descendentes, subintrat ordo naturalis caritatis juxta quam filii in locum patris præmoruti censerit debet vocatus ope repræsentationis, ut in puncto ratiocinatur Rot. decis. 702. num. 10. & 11. par. 18. to. 2. rec. in Interamnen. fideicommissi 11. Decembris 1705. §. Cumque coram bo. me. Molines ibi, de qua voluntate fatis constare vixum est ex eo quod Pompejus Testator æqualiter vocavit ad d. fideicommissum particulare foeminas, & eorum descendentes? Unde cum æquæ censeatur omnes dilexisse, consequens est voluisse, ut inter illos locum haberet repræsentatio, & in d. Aesina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Quæ ratio coram R. P. D. meo Falconerio, §. Eoque securius.

R. P. D. LANCETTA DECANO.

ROMANA MANUTENTIONIS.

Veneris 15. Maii 1722.

ARGUMENTUM.

Prohibitio detractionum unius speciei ad diversas species per clausulas generales quando non extendenda. Quid inter dotem in fructibus, & illam in usufructu constitutam intersit, & quomodo alterutro modo constituta dicatur. Quando procedat, hæredem gravatum melioramenta perpetuam utilitatem afferentia non posse deducere.

SUMMARIUM.

I Prohibitio detractionum unius speciei ad diversas non extenditur.

2 Exceptio

Ad Castillum de Alimentis.

- 2 Exceptio regulam declarat.
- 3 Testator de re hæredis disponere non presumitur.
- 4 Fideicommissario possidenti quando danda manutentio.
- 5 Fructus in dotem dati soluto matrimonio restitutuntur.
- 6 Ususfructus in dotem cessus dat viro liberam fructum acquisitionem.
- 7 Actus intelligentus ad formam præcedentis ad quem referitur.
- 8 Legatum omnium fructuum pro dote intelligentum de usufructu.
- 9 Fructus vice ususfructus plerumque à Testatoribus usurpanur.
- 10 Ususfructus servitatem importat.
- 11 Fructuum appellatione quando veniat ususfructus & n. 13. & 14. ubi refelluntur obiecta.
- 12 Verba intelligenda ex consuetudine proferentis.
- 15 Dotis causa cessat soluto matrimonio.
- 16 Factum suum, siue auctoris nemo impugnare potest.
- 17 Ususfructus utrum Patri prohibitus censeatur in bonis relatis filio cum onere primogeniture.
- 18 Filius à Patre non repetit fructus ex hujusmodi bonis suo consensu perceptos.
- 19 Melioramenta perpetuam fundo utilitatem afferentia quando non reficiuntur gravato.
- 20 Detractiones turbido fideicommissario manutentio non impudent.

DECISIO XVIII.

A Diversus gemina Judicata, quorum alterum in Partibus, & alterum in Curia coram A. C. prodierant super manutentione favore Marchionissæ Elisabeth filiæ, & hæredis Marchionis Constantii de Bentivolis, commissa mihis ex audiencia Sanctissimi ad instantiam Marchionis Bartholomæi de Bobus ulteriori causa cognitione cum facultate manuteneridi quem de jure, proposui in Rota diei 31 Januarii 1721. consuetum regulare dubium, An, & cui sit danda manutentio, verum dilata ea die resolutione recriptum fuit, ut videtur, de bono Jure, etiam ad effectum manutentionis; Quamobrem hodiè iterum consuli DD. super dubio in Audientia diei 21 Martii ejusdem anni 1721. ob petitionem à Marchionissa dilationem non resoluto, An scilicet, & de cuius bono Jure constet etiam ad effectum manutentionis, & responsum fuit, Constatre de bono Jure Marchionis Bartholomæi juxta modum infra explicandum.

Fundamentum autem resolutionis minimè stetit in eo, quod Marchionissa Elisabeth opponere nequit detractiones quantitativas sibi competentes, sicuti innixi cuidam prohibitioni à Philiberto Fideicommittente ejus hæredibus indistinctæ præliminariter sustinebant Defensores Marchionis Bartholomæi: Etenim licet in dicta prohibitione Philiberti Fideicommittens amplis, ac generalibus verbis usus fuerit, ibi, E qualunque altra deduzione, ea tamen tanquam continuo apposita post prohibitionem legitimæ, ac Trebellianicæ, sicuti de similibus, & quotitativis deductionibus intelligi tantum debent, ita extendi nequeant ad iura, & credita propria hæredum, diversam, ac longè dissimilem detractionum speciem constituentia, ut alias in his terminis respondit Rota coram Duran. Decis. 93. nu. 10. & coram Priolo decis. 378. n. 11. & seqq. & coram bon. mem. Emerix decis. 122. nu. 5. & latè in Romana Fideicommissi de Panthera 10 Martii 1710. §. Credis. 3 Martii 1705. §. Et sanè, cum seqq. coram bon. mem. Caffarello.

Rem verò ita se habere DD. ex eo censuerunt quod Julia Sponsa Mater non aliter controversos fructus pro arguento dotis Philiberto assi-

D 3 gnavit